

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatelj (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „**Narodni List**“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — **Posamezna številka stane 10 vin.**

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Pogled na delovanje državnega zbora.

Dne 17. junija t. l. se je zbral novi državni zbor in dne 24. julija se je za poletno dobo razšel. Z novimi upi so zrlí avstrijski narodi na ravno izvoljene zastopnike ljudstva, pričakujoč od njih resnega dela za ljudske koristi. Nekaj čez en mesec so zborovali in marsikako resno vprašanje se je razpravljalo poleg mnogih brezpomembnih zadev. Prišli so tudi v novo zbornico nekateri ljudje, ki jim ni za koristno delo, ampak imajo svoje veselje, da se prepirajo in da razgrajajo.

Vendar — prašajmo se, ali res ni minolo zasedanje ničesar dobrega prineslo? Ali se res ni nič storilo za koristi ljudstva? Odgovoriti moramo: ne mnogo, a nekaj vendarle. Razjasnil se je položaj v toliko, da se vidi že danes, kje se ima v bodoče iskati stranke dela, in kje stranke preprirov. Jasno je, da bo tudi v bodoče vedno prišlo do spopadov in razporov, kar je popolnoma razumljivo pri zastopnikih tako različnih narodnosti in tako različnih gospodarskih zahtev. Tu agrarci (kmečki zastopniki), tam delavstvo, tam industrija, trgovstvo, mala obrt, uradništvo, — vsaka panoga gospodarskega življenja ima svoje zastopnike v državnem zboru. In da med zastopniki tako različnih interesov pride do nasprotstev, temu se ne more in se ne bo moglo priti v okom. Zadovoljivo in veselo dejstvo je, da so se baš zastopniki kmečkega ljudstva, takozvani agrarci vseh narodnosti združili v svobodno agrarno skupino, ki bo vsikdar enotno nastopila, kadar bo se šlo za obrambo kmečkih koristi, in ki bo imela tudi uspehe, ker je nad polovico vseh poslancev v tej zvezi.

V baš minolem zasedanju državnega zbora je bilo vloženih lepo število predlogov in interpelacij. Vlada je predložila 16 predlogov. Nujnih predlogov je bilo vloženih 25, za podpore 184. Med temi so tudi nujni predlogi naših poslancev Ježovnika in Robleka ter poslanca dr. Ploja, ki so vsi v zvezi južnih Slovanov, za podporo onim kmetovalcem v raznih okrajih na Spodnjem Štajerskem, ki so hudo prizadeti po toči, pozebi, povodnji itd. Dalje je vloženih 247 iniciativnih predlogov in 577 interpelacij.

Mnogi izmed vloženih predlogov so brezpomembni, celo smešni, golo metanje peska v oči volilcev. V tem oziru so se posebno odlikovali baš slovenski klerikalci. Toda že lepo število vloženih predlogov kaže, da so se mnogi poslanci resno potrudili, da spravijo v državnem zboru na razgovor mnoge gnile zadeve, katerim treba na vsak način priti v okom. Zveza južnih Slovanov, t. j. poslanci, ki so v njej, so storili svojo dolžnost v tem kratkem času v polni meri. V svojih predlogih in interpelacijah so povedali vladi mnogo resnih in uvaževanja vrednih opominov. Povedali so ji, kako malo stori vlada v gospodarskem oziru ravno za naše južne kraje, kjer prebivajo Slovani, Štajersko, Koroško, Kranjsko, Primorsko in Dalmacijo, povedali so ji, da ji tako dolgo ne morejo zaupati, dokler ne bo resno začela pospeševati gospodarstva, posebej kmetijstva, v teh deželah. Splošno značilna poteza minolega zasedanja je, da so se poslanci mnogokrat z resnostjo dotaknili gospodarskih zadev, in to daje upanje, da se bode v jeseni začelo premišljeno gospodarsko delo v državni zbornici.

Kako ljubosumni so bili slovenski klerikalci, ki so združeni v takozvanem „Slovenskem klubu“, na svoje tovariše-poslance iz „Zveze južnih Slovanov“, kaže dejstvo, da so kakor blazni vlagali predlog za predlogom — po veliki večini brezpomembne, kakor rečeno, zgolj pesek v oči volilcem. Tako je vložil dr. Korošec predlog za železnico iz Polzele v Kamnik, zadeva, ki je že rešena; šlo se je seveda dobremu dr. Korošcu za to, da skuši izpodkopati tla našemu Robleku. Smešno! Pa kaj je njemu, če se tudi samega blamira, samo — peska v oči! Roškar je vložil interpelacijo zaradi železnice Purkla—Rogatec, katero zadevo je ministerstvo že tudi tri tedne pred to interpelacijo rešilo. In tako bi lahko še našteali celo vrsto paradnih predlogov od strani klerikalcev.

Poslanca Roblek in Ježovnik nista vložila bogvekoliko predlogov, a kar sta vložila, je bilo stvarno in resno. Regulacija Boljske in Ložnice, podpore po toči poškodovanim kmetom, varnostne odredbe pri železnici Celje—Velenje, pošta v Remšniku itd., vse to sta zahtevala naša poslanca in sta pokazala, da imata smisel za gospodarsko delo.

Pri tem pa nista prezrla tudi narodnega vprašanja, dobro vedoč, kake krivice se nam štajerskim Slovincem godijo na vseh poljih uprave. Sodnije, davkarije, železnice — vse polno pritožb zoper nečuvane krivice imamo na vseh straneh in Roblek ter Ježovnik sta v dobro utemeljenih resolucijah sprožila te pritožbe in — kakor je razvidno — ne zaman. Z obžalovanjem moramo na drugi strani povdariti, da poslanci Kmečke zveze razun dr. Benkoviča narodnega vprašanja ne poznajo, kar je posebno zato obžalovati, ker „Slovenski klub“ pravi, kako velik vpliv ima „Slovenski klub“ pri vladi. Baš pri narodnem vprašanju bo treba tudi v bodoče v državni zbornici zastaviti vse moči v podrobnem delu, za vsako posamezno krivico prijeti vlado za ušesa; v to pa je treba skupnega nastopa vseh slovenskih, hrvaških in srbskih poslancev, in z največjo ostrostjo moramo obsojati divjo strankarsko strast klerikalcev, ki celo pri vprašanju o slovenskem vseučilišču niso hoteli postopati enotno z našimi poslanci in so tako le oslabili vpliv naših zahtev.

Nismo še izgubili upanja, da pride do jeseni vsaj nekaj članov „Slovenskega kluba“ do prepričanja, kako protinardno in škodljivo je cepljenje naših poslancev na Dunaju.

Končno želimo, naj bi naša kmečka poslanca Roblek in Ježovnik šla sedaj v počitniški dobi med ljudstvo, nabirala gradivo ljudskih želj in potreb ter se tako resno pripravila za resno delo v jesenskem zasedanju državnega zbora, katero delo na gospodarskem polju bosta vršila v zvezi z agrarnimi ali kmečkimi poslanci vseh narodnosti, na narodnem polju pa v zvezi z vsemi slovenskimi poslanci.

Poštnemu ravnateljstvu v Gradcu boj!

Najtrdovratnejši prezirljivci slovenskega jezika se nahajajo pri c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Gradcu. Mnoge slovenske občine čakajo že več let na odgovore svojih prošenj za slovenske poštne pečate. Tu ni umesten pregovor: „Potrpežljivost prebije železna vrata“, temveč: „potrpežljivost pripelje škodo v svate“. Proti poštnemu ravnateljstvu ni za to ravnanje drugega sredstva, nego da ga potegnemo prav ob-

LISTEK.

V torek in petek.

(Novela. — Spisal Josip Korzeniowski.)

Preteklo jesen sem se vrnil po osemnajstih letih zopet v Varšavo. Tam sem se napotil nekoga dne v Saški vrt.

Ker je imela oni dan priti prvič na oder ena mojih dram (iger), sem bil nekoliko nemiren in sem potreboval svežega zraka.

Med kolonadami nekdanjega saškega grada sem naletel na tovariša izza dijaških let, prijatelja in znanca, ki je bil kakor jaz namenjen na izprehod.

Šla sva torej skupaj in se spominjala starih časov, različnih doživljajev v najini mladosti, potem tudi resnejših stvari vseh vrst in naposled tudi gospá in otrok.

Tako sva se sprehajala razgovarjaje se skozi srednji drevored prav do vrat in se potem obrnila na levo po oni prijetni stranski poti, ki sem jo premeril marsikatero lepo jutro, katero sem

imel skozi nekaj let vedno pred očmi iz mojega stanovanja in kjer sem videl prvič še danes spominu ljubi mični obrazek.

Ravno sva šla mimo mojega nekdanjega okna, ko je prišel nama nasproti gospod, povešene glave in globoko zamišljen.

Ko je zaslišal najin glas, je vzdignil glavo, pogledal mojega prijatelja, se obrnil in odšel.

„Pojdiva ob strani“, je dejal moj tovariš, „ta se boji ljudi in srečanje z znancom mu je mučno.“

Zavila sva jo potem na desno. Jaz pa sem bil presenečen nad izrazom njegovega nekdanjega vzorno-lepega obraza, ki je bil sedaj neizrečeno blede in je imel pečat globoke notranje bolesti na sebi. Vprašal sem prijatelja, ali pozna tega gospoda.

„Poznam ga prav dobro“, odgovori. „Delala sva prej v istem uradu in storil sem mu marsikako malenkostno uslugo. Pred sedmimi leti je dal nesrečnež slovo uradu in živi popolnoma zase. Danes je . . . ?“

„Petek“, sem pristavil.

„Ah! Danes je njegov dan“, je nadaljeval

moj spremljevalec. „Vsak torek in petek preživi od ene ure in prav do pozne noči na tej poti in to je vsa njegova zabava.“

„Zakaj ravno ob teh dneh?“ sem vprašal.

„S tem je v zvezi žalostna povest, ki ima na njegovo življenje mogočen upliv.“

„Ali ti je znana?“ sem vprašal dalje.

„Seveda!“ je odgovoril, „v vseh posameznostih. Slišal sem jo celo večkrat iz ust tega reveža; bral sem jo v njegovem rokopisu, ko se je branil in zagovarjal pred porotniki.“

„Bravo!“ sem vzkliknil vesel, „vsediva se pod ono-le drevo in mi jo boš povedal!“

„Samo, če bi ne bilo tako nevarno, vam pisateljem kaj tacega zaupati. Kar morete iz koga izvleči, vse vržete lahkomišleno na papir, hitite z mokrim rokopisom v tiskarno in . . .“ z nekakim hudobnim nasmehljajem je končal.

„In jo popačite, to si hotel reči, kaj ne?“ sem vprašal.

„Zadel si! Le malokedaj zna kdo izmed vas tako pripovedovati, da bi ne bilo vašega lastnega krpucanja zraven; navadno delate tako, kot z od narave vam dano tvarino. Vi zahtevate vedno kaj

čutno za lase. Tri občine Gornjegrajskega okraja so vložile proti njemu sledečo pritožbo:

Broj 1142.

Pritožba občin Kokarje, Rečica in Bočna v Gornjegrajskem sodnem okraju na Štajerskem proti c. kr. poštному in brzojavnemu ravnateljstvu v Gradcu zaradi preziranja slovenskega jezika.

Visoko c. kr. trgovinsko ministrstvo

na

Dunaju.

Županstva občin Kokarje, Bočna in Rečica v sodnem okraju Gornjegrajskem na Štajerskem so bila s svojo skupno vlogo z dne 31. XII. 1907 broj 2057., izročeno pošti dne 11. I. 1905. zaprosila c. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu, naj se na c. kr. poštah v Šmartnem in pri Sv. Frančišku v sodnem okraju Gornjegrajskem odpravita samonemška poštna pečata ter se naj nadomestita s samoslovenskima ali vsaj dvojezičnima.

V ti skupni vlogi se je tudi zahtevalo, naj se namesto samonemških poštних razglasov nabijajo v teh uradih le slovenski razglasi ter se naj uporabljajo za stranke samo slovenske tiskovine, vrednostnice itd., toda c. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu se vkljub jednokratnemu poznejšemu priganjanju od strani občine Kokarje do danes t. j. po preteku dve in pol leta ni niti toliko oziralo na opravičene in zakonite želje občin, da bi bilo za vredno smatralo, pritožujočim se občinam na njihovo vlogo odgovoriti.

S tem nekvalificiranim ravnanjem c. kr. poštne in brzojavne ravnateljstva v Gradcu ter z njegovim obsojanja vrednim preziranjem zakonitih zahtev slovenskih občin se krši in žali narodnostni čut slovenskih občin ter se ravnopravnost slovenskega jezika, zajemčena v členu XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. XII. 1867. leta drž. zakon broj 142, na izzivajoči in pederzen način prezirljivo zapostavlja in sramotno gazi.

Izjavljamo se v smislu soglasno sklenjene 6. resolucije zaupnega shoda občinskih funkcijonarjev Gornjegrajskega okraja z dne 24. 5. 1906., da smatramo vse državne in deželne urade ter njihove uradnike, ki pačijo naša slovenska lastna imena, kvarijo naš jezik ter nočejo z nami v slovenskem jeziku dopisovati in se ne ozirajo na naše zakonite zahteve, za naše nasprotnike in sovražnike, za rušitelje zaupanja do države, za provzročitelje nemirov in prekucij, ki znajo v nedoglednem času nastati ter izjavljamo, da so nam naše narodne in jezikovne pravice svete!

Mi hočemo, naj nam da državna uprava z vsemi svojimi uradi in uradniki vselej in povsod lep izgled spoštovanja do državnih osnovnih zakonov, da nam da v polni meri naše pravice, saj tudi naši občani odrajujejo državi zvesto svoj gmotni in krvni davek.

V očigled vsemu temu se obračamo z zaupanjem na visoko c. kr. trgovinsko ministrstvo s prošnjo:

1. Visokoisto blagovoli odrediti, naj se samonemška poštna pečata na c. kr. poštah v Šmartnem in pri Sv. Frančišku v Gornjegrajskem sodnem okraju na Štajerskem takoj zamenita s slovenskima ter se naj v pri-

hodnje po vseh c. kr. poštних uradih vsega Gornjegrajskega okraja nabijajo le slovenski razglasi in se naj uporabljajo vse tiskovine brez izjeme v slovenskem jeziku.

2. Visokoisto blagovoli zoper razžaljivo in protizakonito ravnanje c. kr. poštne in brzojavne ravnateljstva v Gradcu uvesti disciplinarno preiskavo ter krivce primerno kaznovati.

Županstvo občine Kokarje dne 20. VII. 1907.

Župan:

Franjo Blatnik.

Županstvo trg Rečica, dne 20. VII. 1907.

Župan:

Franjo Rakun.

Županstvo Bočna, dne 20. VII. 1907.

Župan:

Anton Levar.

Pritožba se je izročila državnemu poslancu g. Vinku Ježovniku, ki jo je vložil pri trgovinskem ministrstvu. O uspehu te pritožbe se bode svoj čas poročalo. Ker nam je znano, da ravno poštno ravnateljstvo z vsemi slovenskimi občinami jednako prezirljivo in žaljivo, naj se podajo vse na ta postavni način proti njemu v boj. Zakon in pravica sta na naši strani. Zmagamo!

Iz političnega sveta.

Delavsko ministrstvo.

Razne parlamentarne stranke, v prvi vrsti krščanski socialisti in Poljaki, zahtevajo baje ustanovitev novega, takozvanega delavskega ministrstva. Novi minister bo združil v svoj delokrog razne, sedaj še razkosane panoge uprave. Predvsem bo obsegal njegov delokrog državne gradnje, parobrodstvo na jezerih in rekah, zakonodajstvo, rudarstvo, varstvo rudarjev, delavsko statistiko in delavsko zavarovanje.

Novi davki.

Ministrski predsednik je nedavno napovedal v gosposki zbornici, da ima vlada nov davčni načrt, da dobi pokritje za naraščajoče državne potrebščine. Sedaj je znano, da bo prvo novo obdačenje zvišanje davka na žganje. Davek na špirit se n. pr. zviša na 30 K pri hl, kar bo neslo državi 30 milijonov na leto.

Iz Ogrske.

V Debrecinu je bil velik delavski shod, ki je sklenil, da se tik pred žetvijo začne splošna stavka tovarniških, obrtnih in poljedelskih delavcev, če vlada do tedaj ne predloži državnemu zboru zakona o splošni in enaki volilni pravici.

† Patrijarh Branković.

Dne 30. t. m. ob 2. uri popoldne je v 77. letu starosti umrl znani srbski patrijarh v Karlovcih, Branković. Bil je patrijarh 17 let.

Angleški kralj

pride 15. avgusta na Avstrijsko. Imel bo sestanek z našim cesarjem.

Niso streljali na brate.

Vojaško sodišče v Bukarešti na Rumunskem je obsodilo 75 vojakov, ki so se pri zadnji kmečki vstaji na Rumunskem uprli poveljem častnikov in niso streljali na kmete. 58 jih je degradiranih in obsojenih na dosmrtno prisilno delo, 17 pa na različne kazni.

Francosko.

je razdeljeno v 87 departementov (reci: depart-májev), kakor Avstrijsko v sodne okraje. Na čelu vsakega departementa je takozvani prefekt, ki je vladni uradnik. Kot pomoč ima takozvani generalni svet (kakor pri nas okrajni zastop). Ta generalni svet izvoli ljudstvo na podlagi splošne in enake volilne pravice. Pred par dnevi so bile volitve. Klerikalci so mislili, da bodo kaj pridobili, da se je zgodilo nasprotno. Od 1450 mandatov so jih dobili komaj okoli 300, vse ostalo so dobile napredne stranke. Celo izgubili so 84 mandatov, ki so prešli v napredne roke. Videti je, da je klerikalizmu na Francoskem popolnoma odklenkalo.

Dopisi.

St. Jur ob j. ž. V št. 34. „Sl. Gosp.“

se repenči neko revče nad tukajšnjimi naprednjaki, češ „kako imenitni učitelji smo jim mi klerikalci“. Ni se nam zdelo vredno precej odgovarjati. Da pa tudi širji svet izve, kako imenitni so ljudje, ki so vzeli zavijanje in laž v zakup, podamo takoj nekoliko stvarnega pojasnila.

V dopisu se bahajo, da so bili njihovi fantje prvi, ki so začeli žgati krese na čast sv. Cirilu in Metodu. Pa vedite: predno so ti fantje razumevali besedo kres in predno se je v obče kurilo na čast sv. C. in M., so tržki naprednjaki gojili staroslovenski običaj o St. Janževem. Ko pa se je pred par leti vpeljal kres tudi na čast sv. C. in M., so bile podružnice neovrgljivo prve pri nas, ki so se tega poprijele. Po večini so se tega dela poprijeli ravno naprednjaki, in ravno oni so najbolj delali na to, da bi nova vpeljava postala narodni običaj. In ravno iste osebe kot takrat, prvačijo še danes, da se prirejajo v to svrhu častni kresovi. Kje so pa bili takrat ti vrli fantje?

Istotako je že pred davnim časom bila v trgu „Čitalnica“, politično in bralno društvo, kojega pogrebci so pa bili ljudje iste vrste, ki so ustanovili in še pomagajo vzdrževati sedajno „katoliško“ bralno društvo. Pogrebeli ste takratno politično in bralno društvo, „prijatelji“ ljudstva, ker vam ni brezpogojno hlapčevalo. In sedaj mislite, da se bomo molče vklanjali vašemu „katoliškemu delu? Naj se, komur drago, ali kdor je istinit naprednjak, tega ne stori! Zato je nastala življenska potreba, ustanoviti moderno „narodno knjižnico“. Dokaz temu je, da je z lahkoto nabrala v kratki dobi pol leta na stotine lepih, koristnih knjig, o kojih se še vašim vrlim fantom in celemu ogrođu „katoliškega“ bral. društva niti ne sanja. Narod pa jih istotako pridno čita, ker jih dobiva po večini zastonj.

O petju in gled. predstavah pa kar molčite! Priznamo radi, da je bil g. Jehart dober in požrtvovalen pevovodja, ter imel s svojim, za naše razmere velikim pevskim zborom dva imenitna nastopa. Da pa je mogel to storiti, morali ste zmiraj poseči precej globoko v žep. Priskrbeti ste si še morali boljše pevce od drugod, domačinom pa po večini pevske vaje plačevati, nastope pa še prav dobro zaliti. Seveda, kjer je obilica denarjev, to lahko gre!

Ko bi ti različni „žgankovi zličniki“ in „žlični žganki“ bili malo bolj zreli in vsled tega tudi pristopni ljudje, morali bi že vedeti, da ima

nenavadnega, nepričakovanega, pri tem ko je življenje popolnoma jednostavno in vse, kar je v njegovi podobi zanimivega, se rodi v glavi in srcu onih ljudi, ki nam jo slikajo.“

„V tem leži nekoliko resnice, a še več pred-sodkov“, sem mu ugovarjal. „Tu sem spada ravednost nekoliko vzbujajoča vodilna nit, na kateri so nanizane moralne lastnosti in čuvstvo nastopajočih oseb. Jaz sam ne ljubim teh dozdevnih skrivnosti in presenečenj in mene se v tem bolj graja, kot pa zaslužim. Ravno tako imam rajši tako tvarino, ki mi daje priliko, da odkrijem katerokoli zanimivo stran človeškega srca ali duha. Povest tega gospoda gotovo tudi tako vsebuje, sicer bi je ti ne omenil.“

„Vsekako!“ je pritrdil prijatelj.

„Pripoveduj torej, prosim!“

„Ako je ne spraviš na papir?“ je vprašal in mi je pri tem gledal naravnost v oči.

„Poroštva ti ne morem dati nikakega“, sem mu odgovoril. „Pač pa ti dam besedo, da jo bom natanko tako zapisal, kakor jo boš ti povedal.“

Prijatelj je bil zadovoljen s tem pogojem. Sedla sva na prostor, od koder sva lahko videla

na ono pot in sprehajajočega se moža, kojega preteklost tem imel zvedeti.

Povest mojega spremljevalca naj se glasi, kakor sem mu dal besedo, brez dodatkov:

„Oni gospod se imenuje Mihael pl. St. Sedaj je posestnik velike hiše na Lesznu, ki mu pri-naša toliko dohodkov, da niti ne porabi vsega.“

Kmalu po mojem prihodu iz Kr. sva se spoznala, ker sva bila v istem uradu. V začetku nisva bila posebna prijatelja. Vendar sva se polagoma zblíževala, mogoče ravno zaradi velikega nasprotja najinih značajev.

Kakor veš, sem bil jaz od nekaj hladen računar in nisem videl na svetu ničesar drugega kot suhe številke. Nasmehljuje sladkih ustnic, poglede iz lepih oči, priklanjanje uljudnih ljudij, prikimovanje svojih predpostavljanih in celo poslavljanje svojih tovarišev sem skrčil čisto na višja ali nižja števila, ki se lahko seštevajo ali odštevajo.

Mihael pa je bil popolnoma drugačen. Vsako misel je prej potopil v srce, predno jo je oblekel v besede. Pa ne misli, da bi bil mogoče kaka šlapa ali mehkužnež. Obratno, delal je z onim

vztrajnim pogumom, ki je lasten tako globoko me lanholičnemu (otožnemu) značaju.

Ravno ta vztrajnost in neomejnost njegovih čutov in sklepov sta ga dovedli tja, kjer si ga danes videl. Če je kaj prišlo v njegovo glavo in srce, je ostalo notri za vedno. Ako je sklenil kaj storiti ali se naučiti, se je trudil toliko časa, da je dosegel nenavadno popolnost. Njemu je na-primer ugajalo, da je njegov strijc, katerega je v dijaških letih obiskoval vsake počitnice, izstrelil as iz karte. Tudi s tem se je ubijal toliko časa, je porabil toliko smodnika in svinca, da je dospel do take popolnosti očesa in roke, da je zadel z večimi krogli isto piko.

Nekoč se je izprehajal ob reki, kjer se je nekaj vojakov ponašalo s tem, da so preplavali Vislo.

To se mu je zdelo mnogo. Takoj je šel v plavalno šolo in se pridno učil v plavanju in čez eno leto je znal bolje plavati kot vsi drugi.

Isto je bilo z angleščino. Jaz sem mu samo pokazal, kako se nekatere črke izgovarjajo, in čez leto je znal več angleščine nego jaz.

(Dalje prihodnjik.)

ravno Št. Jurij-trg v petju prelepo zgodovino. Omenjamo na kratko: pred približno 60-timi leti moški kvartet bratov Ipavic-Ripšlov, dr. G. Ipavicev mešani zbor pred 25 leti, Čulekov fantovski pevski zbor pred 14 leti, Mundov meš. pev. zbor pred 10 leti. Istodobno moški kvartet, koji z majhnimi spremembami udov še danes deluje — in v zadnjih 2 letih sedajni meš. pev. zbor. Istotako gledal. predstave: pred v duhu takratnega časa — zdaj nove, epohalne. A vi? — Par „sv. Cit“, „Magdalen“ in „petelinčkov“ je narod pač zelo „izobrazilo“ in „navdušilo“! Zabilo ga je pač še bolj k zemlji!

In kako je bilo s tamburaši? Vsi so bili pri nas — naši so bili — to ve vsak otrok. A vi ste jih s svojo „katoliško“ prevzetnostjo pregicali. Ko so prišli do zavesti, da z lastno glavo smejo in znajo tudi sami misliti, jim med vami ni bilo več oštanka. Ker pa tamburanja vkljub temu niso hoteli opustiti, osnovali so si sami lastno društvo „Rifnik“. Ali veste, Flancek, kako ste se takrat trudili, da bi jih zopet pridobili, kako ste stegovali svoj dolgi, „pristnokatoliški“ jezik in obrekovali njihovega vodjo? Da ni posegla vmes nemila vsoda, da jih ni nekaj poklical cesar pod orožje, napravili bi vam še marsikatero preglavico.

To so torej tisti naši izborni, črni učitelji, kojih glavno delo je pač zavijanje in laž! Vidi se jim, da bi že radi imeli za narod vse polno imenitnih zaslug, pa za njega še niti delati niso začeli. Če mislite, da bode s svojim zavijanjem, lažjo in obrekovanjem svojega bližnjega reševali narod — slobodno vam. A vedite, mi se vas ne bojimo. Trdno, kakor dozda, držali se bomo svoje natančno začrtane poti, svojega dela — k vašemu pa nismo in ne bomo nikdar silili. Poštenjaki — in vi nam ponujate opico, ko ste je pač najbolj sami vredni! Poznate li še basen: „Sraka in pavovo perje“? Če ste jo že pozabili, vzamite še enkrat v roke to „lajp branje“. Le lažite in zavijajte v svojih umazanih listih, le domišljajte si in napihujte se, kolikor vam drago, žabice majhne, a glejte, da se vam tako ne zgodi kot oni, ki je v svoji luži hotela biti enaka volu! Kako že pravi Prešern: „Le čevlje sodi naj kopitar!“

Sv. Križ tik Slatine. Velecenjeni gospod urednik! Gotovo ste čitali v „Slovenskem Gospodarju“ od dne 11. t. m. na me naslovljeno „odprto pismo“, napisano v Slatini dne 2. julija 1907. in podpisano s „Kat. Ževeš“; zato se pač ne začudite moji prošnji, da mi prepustite v svojem cenjenem listu zopet malo prostora.

Tisti izmed naših „zmagoslavni Korošcev“, ki je lagal v „Gosp.“, da sem se radi Koroščeve zmage jokala, je vtaknil od mene mu očitane lažnjivca mirno med drugo slično robo svoje široke in kosmate vesti ter se skril junaško za pisano krilo svojih mnogobrojnih suflerk. „Odprto pismo“ pravi med drugim: „... Ali se spomniš, da si pred več ko 25 let neki deklini pisala: „Oklicana bota pri Sv. Križu, poročena pa v Rogatcu. Že veš, zakaj!“ To pismo so brale tudi priče, ki še zdaj živijo, me zastopiš? ... Ni vsaka tako srečna, da bi „fajerberkarja“ imela za moža. Moževa čast, ženina čast... Prav si storila, da si pisala Ani B. na Velikih Rodnah, naj njen sin zopet Tvojega moža ne agitira, sicer bo slabo. Tudi je dovolj prič tu, ki so te slišale govoriti: „Naj govorijo v čitalnici kakor hočejo, poslanec bo pa le naš!“ Ako boš pa Ti še kaj pisala, pisala bom tudi jaz. Kar še dozda moški niso spravili med svet, bomo pa midve...“

Gospod urednik, ali ste že kedaj slišali o „odprtem pismu“ brez podpisa? „Gosp.“ ga je v tem slučaju priobčil! Imena „Kat. Ževeš“ na Slatini ni.

Pozivam tiste „zmagoslavne Korošce“ in Korošice nekorškega plemena, ki se skrivajo pod „Kat. Ževeš“, da nastopijo odkrito kakor jaz in da se podpiše njihova govorica s pravim imenom. In potem naj ponovijo zgorajšnje trditve! Zlasti pa: naj imenuje živeče osebe, ki upajo trditi in morejo dokazati, da sem pisala pred več ko 25 leti neki deklini pismo z omenjenim besedilom; naj navede z imenom le eno osebo, ki me je slišala govoriti: „naj govorijo v čitalnici kakor hočejo, poslanec bo pa le naš!“; naj priobči pismo Ane B(ever), po domače Tjevževke, ki sem ji ga pisala: v njem se bo videlo, da sem protestirala le proti očitani brezverstvi, s katerim ni njen sin, ampak le njen pastork proti mojemu možu agitiral, in omenjala, da bi Tjevževka gotovo ne bila zbrala mojega moža sinu za varuha,

ako bi bil brezverec; konečno naj spravi vse med svet, kar še možki niso spravili ter da izrazu „fajerberkarja“ potrebno pojasnilo!

Ako tega ne more storiti, ostane nepoštena in strahopetna lažnjivka, ki svojih trditvev radi tega ne upa podpreti s svojim imenom, ker ve da so lažnjiva in ker se boji kazni, ki jo zasluži tatje časti! „Gospodarjev“ dopisnik in njegove suflerke naj nikar ne mislijo, da se bom v bodočih odgovorih samo branila! Navedena očitanja in namigavanja so tako zlobno in obenem bedasto izmišljena, da bo moja obramba zelo lahka, in pot v luknjo tistim, ki bi jih upali z imenom priobčiti, zelo kratka! Nekaznovani ne bodo kradli časti mojemu možu in meni niti „zmagoslavni Korošci“, niti votle nemškutarice! Na polje osebnosti ne pojdem rada, ali če se me bo izzvalo, pogrejem maslo na glavah te lažipobožne družbe, in svet se bo čudil, kako bo teklo! Na „odprta pisma“ brez podpisa pa seveda ne bom več odgovarjala!

Ema Žurman.

Štajerske novice.

Glavni zbor narodne stranke se vrši vsled sklepa izvrševalnega odbora meseca oktobra. Opozarjamo naše okrajne odbore, že danes na to ter jih pozivljamo, da začnejo že sedaj s pripravi, naj si vdobijo pregled čez celotno stanje v okraju, naj vršijo podrobno delo, da bodo imeli poročati o lepih uspehih na glavnem zboru. Letošnji glavni zbor mora presegati lanskega.

Okrajni odbori, pozor! Izvrševalni odbor narodne stranke Vas prosi, da čimprej rešite njegovo prošnjo glede pripisanih naslovov!

„Veliko skrb in ljubezen“ štajerskega dež. odbora do slovenskega kmeta naj osvetlita naslednja izgleda: Razglasi za naročila sadnih dreves iz deželnih drevesnic so vedno le nemška in se razglašajo vedno samo v nemških časopisih. Kakor hitro je razglašeno tako naznanilo v Tagespošti, Nemci kar planejo in kadar se enkrat po slovenskih krajih sploh kaj o tem izve, takrat je že vse „razprodano“. Lani se je 8. septembra v Tagespošti razglasilo in je ravnatelj Stiegler 14. sept. sam pravil, da je takoj po razglasu v Tagespošti 200 naročil dobil; ko so pa Slovenci zvedeli za razglas, je bilo že vse „razdano“. Poleg tega pa se n. pr. za Spodnje Štajersko najbolj priporočajo mašancker in kanadska rajneta ako pa kdo te vrste naroči, jih ne dobi, ampak druge vrste. Tako skrbi štajerski deželni odbor s svojim nervoznim ravnateljem Stieglerjem za slovenskega kmeta.

Drugi izgled: Poročilo dež. odbora o vinoreji v letih 1904.—1906., ki je seveda nemško, pravi, da se je na Štajerskem v teh 3 letih brezplačno razdelilo

437.676	kom. cepljenk,
483.000	„ korenjakov in
446.000	„ ključic

Skupno 1.366.676 kom.

Ako pomislimo, da je vinoreja na Štajerskem po Goethejevi vinarski statistiki razdeljena na 12 vinarskih predelov, bi na ormoško-ljutomerski vinarski predel spadalo 12 ti del tega trsja, to bi bilo

36.473	kom. cepljenk,
40.000	„ korenjakov
38.000	„ ključic

Skupno 114.473 kom.

v istini je pa ta vinarski predel dobil brezplačno samo:

14.000	kom. cepljenk,
25.000	„ korenjakov in
50.000	„ ključic

Torej samo 89.000 kom.

Ker je tukaj slovensko prebivalstvo, zatega voljo so se tukaj največ delile ključice, ki malo stanejo; kar je pa kaj vredno, to mora seveda Nemcem ostati. V severno-vzhodnem, šilharjevem, suzeljskem, slovenjegraškem in radgonskem vinarskem predelu so še večinoma stare gorice v dobrem stanju, ker je pa tam deloma že nemško ljudstvo, se ga seveda že sedaj podpira; naši kmetje bi pa radi prenovili svoje uničene gorice, ne dobijo cepljenega trsja niti za denar. — Res velika skrb slavnega nepristranskega deželnega odbora in njegovega nepreksljivega „strokovnjaka“ Stieglerja za gospodarski napredek slovenskega ljudstva!

Nekaj cvetk o „strokovnjaštvu“ štajerskega deželnega odbora in njegovega „svetovalca“ Stieg-

lerja v gospodarskih zadevah. Dne 5. febr. 1905. je izdal deželni odbor naznanilo vinorejcem, v katerem pravi med drugim: „Neposredno po rezi namazati je to leto vse narezane čepe, reznike, šparone, kakor tudi ostale dele trsa se štiriočstotno raztopino bakerne galice in apna. S tem se prepreči razvitek takozvanega zimskega trosovja peronospore, ki se nahaja na trsu.“ To naznanilo je deželni odbor izdal na Stieglerjevo povelje; vsi strokovnjaki so se temu smejali, kajti prenospora se začne razvijati šele, ko postane toplo poletje, pa ne v mesecu februarju ali pa v marcu. Dalje bi to mazanje stalo za 1 hektar približno 50 kron, na Štajerskem je pa celih goric 26.778 ha 41 ar, torej bi bili to stroški skupno okoli 1.338.925 kron. Toliko denarja bi se izdalo zastonj, ako bi naši kmetje ne bili bolj pametni kakor pa graški — gospodje. Seveda nervozni ravnatelj Stiegler sme kmetom takoj za milijone škode napraviti, če pa kdo drugi hoče kmetu kaj pomagati, pa je takoj prestavljen. Ko je bil v Ormožu I. vinski sejm, so nemčurji nasprotovali, ker so se bali, da bi kmetje vse vino prodali in oni potem ne bi več mešetariti mogli s svojim ponarejenim vinom, katerega iz Ptuj skozi Haloze po Hrvaškem v Ormož vozijo in tam potem za pristnega ljutomerčana prodajajo.

Dne 1. oktobra lanske leto je izdal deželni odbor razglas za naročitev ameriških trt za plačilo iz deželnih nasadov za nasadno dobo 1906/1907. Med drugim pravi: „Štajerski deželni odbor bo imel spomladi 1907. na prodaj 700.000 komadov cepljencev po 140 kron en tisoč, za imovite posestnike pa po 200 kron; 600.000 korenjakov po 16 K en tisoč, za imovite posestnike pa po 24 kroo in večje število ključev od Riparia Portalis, vitis Solonis in rupestris Montikole. Cepljencev se dobi do 1000 komadov, korenjakov ali pa ključic pa do 3000, več ne. Naročila, ki se vložijo do 15. novembra, se bodo zbirala in se trte potem razdelile razmerno med vse naročnike, ako jih ne bi bilo toliko, da dobi vsakdo naročeno število.“ — Tako razglas. A potem? Leta 1906/1907. je povsod trsja primanjkovalo; kmetje so se pri dež. odboru odklonili. Pri vseh trsnicah se je reklo: trsja nimamo nič več prodati. Nervozni Stiegler ga je pa še imel, pa ne za kmeta, ampak za graščine. Kmete so odklonili, a graščina, oziroma oskrbnik graščine viteškega reda pri Veliki Nedelji Flucher je dobil 5000 cepljenk po 140 kron; seveda saj graščina ne spada med imovite posestnike, njo še mora deželni odbor podpirati. Flucher je pa od tega trsja v trsnici v Ptuj 2000 komadov drugemu prodal. — Tako podpira štajerski deželni odbor spodnještajerske kmete! — Za danes te dve cvetki! Več gradiva, v katerem se zrcali strašna ljubezen dež. odbora do slovenskih kmetov, še o priliki!

Zavoljo smrti. Tako brezobzirno pač malo-katera stranka javnost za norca ima, kakor stranka „Slovenskega Gospodarja“. Zadnja številka tega lista navaja kot vzrok, zakaj se ustanovi klerikalna posojilnica v Celju, mogočo smrt sedajnih načelnikov celjske posojilnice. „Gospodar“ pravi, da so sedajni člani načelstva celjske posojilnice že še za silo za rabo, (če klerikalci podpore rabijo!), toda ti gospodje baje ne bodo večno živeli in mogoče bi dobili naslednike, ki bi bili nekoliko drugačne narave. To je pa baje vzrok, da morajo klerikalci začeti hujskati zoper celjsko posojilnico, da bi se še ne nosil denar nadalje tja. ampak v klerikalno posojilnico. Morebiti bode kdo rekel, da se šalimo, ko to pišemo. Toda zadnji „Slov. Gospodar“ to črno na belem prijavlja. Tako treba ustanovitev kake nepotrebne posojilnice opravičiti! Tako klerikalci iz ljudstva norce brijejo! To pa ni edini slučaj, da se v samopašne namene na mogočno smrt drugih sklicujejo. Ob državnoborskih volitvah niso imeli drugega razloga zoper kandidature Robleka, nego da so povdarjali, da bi Roblek (ki je v najlepših moških letih) utegnil — umreti ali poslanstvo odložiti, vsled česar bi morale biti nove volitve. Grobokop pač ne misli na nič drugega, kakor na to, komu bode jamo kopal in koliko bode zaslužil, če kdo umre. Tako ulogo igra tudi gospoda okrog „Slov. Gospodarja“.

Iz davčne službe. Davkarjem so imenovani davčni kontrolorji gg. Rupert Brovet, Jož. Mikula in Jak. Tobias, kontrolorjem je imenovan g. Oto Stepic, oficijalom je imenovan pristav g. Ladislav Jerše in oficijalom v X. čin. razred je imenovan pristav g. Andr. Cizl.

Poročila se je dne 25. jul. gđc. Ana Lakner, knjigovoditeljica pri družbi Singer v Celju, vrla Slovenka, z Viktorjem Schmidtom, vojaškim intendantom pri 11. koru v Lvovu.

„Slavno c. kr. državno pravdnništvo v Celju“. Z ozirom na to notico v št. 29. „Narod. Lista“, z dne 20. junija 1907 nam pošilja župnik Ivan Gajšek na podlagi § 19. tiskovnega zakona sledeči popravek: Ni resnično, da bi bil jaz poslal Franca Javornika, posestnika na Selcih in njegovega sina po šentvidski in ponkovski župniji agitirat za dr. Korošca, z grozilom globe 20 K, ako se za nasprotnega kandidata glasuje, in s strašenjem, da vera iz cerkve in šole takoj izgine, ampak resnica je, da c. kr. državno pravdnništvo pri preiskovanju po orožnikih ni trohice tega obdolženja zasledilo. Iv. Gajšek, župnik.

V Celju je umrla v 26. letu učiteljica za ženska dela Pavla Hernauss.

Od sodnije. Za sodnijskega oficijala v Laško pride Franc Marinko, dozda kancelist v Eberndorfu.

Proizvajanje premoga na Spodnjem Štajerskem. Glasom poročila rudarskega urada v Celju se je v območju leta 1906. proizvajalo 8 mil. 641.000 metričnih stotov premoga v vrednosti 5.700.000 K. Na Trbovlje pride 4.827.000, a na Hrastnik 1.513.000 met. stotov, ostalo pa na premogovnike: Pečovnik pri Celju, Škale pri Velenju, Zabukovje, Štore itd.

Pohotni starec. Na 3 mesece težke ječe je bil obsojen neki 74 letni občinski ubožec iz Slovenjega Gradca, ker je zlorabil dve 13 letni deklici.

Stepli sta se dne 21. maja t. l. v slovenjegraški sirotišnici dve ženski. Pri tem je Marija Stejskal udarila Marijo Wolf tako hudo po glavi, da jo je težko ranila. Obsojena je bila v Celju te dni na 2 meseca ječe.

Strela je udarila dne 26. jul. v grad pokojnega drž. poslanca viteza Berksa v Blagovni pri Št. Jurju ter je omamila Berksovo vdovo. Sicer ni nobene nesreče.

O „zatiranju Nemcev“ javka vse nemško časopisje v najžalostnejših tonih, ker so Italijani natepli par nemških „turnarjev“, ki so prišli na južno Tirolsko izzivat. Naj se nemški bratci spominijo roparskih napadov celjske nemškutarske bande na Slovence in Čeha v nedavnih časih!

Sokolska slavnost v Žalcu v nedeljo dne 4. avgusta obeta biti krasna. Priprave se vrše v najlepšem redu in z največjo vnamo. Pričakovati je slavnosti, kakoršne še Savinska dolina ni videla. Dame iz Žalca in cele Savinske doline skrbje z največjo vnamo in pridnostjo, da bodo gostje najboljše in najlepše postreženi. Vse dela z največjo pridnostjo, da sprejme svoje goste čim najstijajnejše. Mnogo sokolskih društev je že prijavilo svoj prihod in sodelovanje pri javni telovadbi. Pri koncertu sodeluje polnoštevna „Šoštanjska narodna godba“, žalsko pevsko društvo „Edinost“. Prijavilo se je še tudi več drugih pevskih društev. Vstop k ljudski slavnosti je prost. Kakor zvemo, udeleži se slavnosti v Žalcu tudi več naših državnih poslancev, najbrže pridejo poslanci Laginja, Mandič in Ježovnik. Skoro gotovo nas poseti v Žalcu tudi ljubljanski župan in državni poslanec Ivan Hribar. Opozarjamo na posebne vlake: iz Celja vozi v Žalec ob 11¹⁵, iz Žalca v Celje ob 1 popoldne. Bratska društva prosimo, da čim najhitreje naznani svoj prihod in tudi, če žele obed, „Sokolu“ v Žalec.

Iz zdravilišč. V kopališču Rogaška Slatina je bilo do dne 21. julija 2393 oseb, v Rimskih toplicah do 19. julija 527 oseb in v Krapini do 21. julija 2934 oseb.

Preziranje slovenskega jezika. C. kr. okrajno glavarstvo je razposlalo na vse občine „Entwurf eines Maximal Tarifes für Rauchfangkehrer“, naj se o njem izjavijo. Na to preziranje je najboljši odgovor, naj se ta „Entwurf“ vrne glavarstvu z naznanilom, da se občine ne morejo o njem izjaviti, ker ni pisan v slovenščini in da se to ravnanje glavarstva smatra za žaljenje in preziranje slovenskega jezika. Ako bi glavarstvo ne hotelo ustreči ter doposlati: „Načrt najvišjega cenika za dimnikarsko ometanje“ v slovenskem jeziku, naj se vloži pritožba na c. kr. namestništvo itd. Svojemu jeziku moramo pridobiti vse pravice.

Pridelek sadja na Štajerskem. O letošnjem pridelku sadja na Štajerskem poroča zveza štajerskih poljedelskih zadrug po natančnih poizvedbah o stanju začetkom tega meseca: obrodile so letos dobro le češnje in trč, koder niso pomrznile. Splošno pa bo letos malo sadja. Glavni

vzrok tega je dolga zima, vsled katere so pomrznile n. pr. breskve in marelice. Slive so manj trpele. Jablane in hruške so dobro cvetele, ponekod bolj, ponekod manj, kakor so pač lani manj ali bolj obrodile in bilo je upati povprečno na srednje dober pridelek. Tega pa so uničili mrčesi ob času cveta in neugodno takratno vreme. — Ker letos tudi v Švici, na Nemškem in na Nizozemskem ne bo sadja, bodo lahko oni, katerih sadonosniki vendar nekaj obetajo, dosegli lepe cene za sad.

Za narodni sklad je poslal rodoljub iz Št. Jurja ob juž. žel. 3 K. Hvala! Narodnjaki, posnemajte!

V Dramljah se je po prizadevanju tamošnjih narodnjakov minolo nedeljo ustanovila posojilnica-rajfajzenovka. Zavod je v rokah vrlim naprednih mož gg. Mastnaka, Jarnoviča, Jeseneka itd. Želimo novemu zavodu najboljših uspehov v prospeh kmetijstvu. — Vikar Gorišek je pred par dnevi tudi strašil tu okrog. Menda je zvohal, da se nekaj kuha in je hotel morda dobiti par kalinov za celjsko klerikalno politično posojilnico. Svetujemo mu, naj ne hoši dostikrat k nam.

Nemškutarski trgovec Koss je menda dobil od mestnih celjskih modrijanov v občinskem svetu monopol na deljenje zausnic Slovincem in Hrvatom. Nedavno jih je zopet par oklofotal v neki gostilni, kjer so hrvatski med seboj govorili. Seveda, groši od slovenskega — pa nerazsodnega — kmečkega ljudstva in tudi meščanstva so mu prav ižubi, samo „ta bindiš špraha“ mu smrdi. Možakar naj poskusi sledeče: vsakega Slovence, ki pridek njemu kupovat, naj oklofuta, in videl bo, kako hitro bo moral zapreti svojo kramarijo. — Slovenci, storite svojo narodno dolžnost!

Za železnico iz Polzele v Kamnik je vložil v minolem zasedanju državnega zbora predlog — dr. Korošec. Neglede na to, da je to zadeva Roblekova in ne dr. Koroševa, ki se naj le briga za svoj okraj, je predlog tudi sam na sebi — brezpomemben in čisto navadna farbarija, pesek v oči. Stvar glede te železnice je namreč že v državnem železniškem svetu sklenjena, česar seveda „veliki politik“ vsiljivi dr. Korošec ne ve, ker se mora brigati za druge zadeve. Roblek, v katerega delokrog to spada, je znal za to in je v tesni zvezi glede te zadeve s poslancem Hribarjem, ki sedi v državnem železniškem svetu.

Zdaj smo si z Žmavcem na jasnem! Nismo mogli verjeti, da bode slovenski Žmavci, ki se je mnogo let s slovenskimi podporami v tujini šolali, da bi narod kdaj kaj imel od njega, nekoč tako očitno pospeševal nemško moč Gradca v slovenskem delu štajerske dežele. Ni bilo pričakovati, da bode mož, kateremu so slovenski poslanci do sedajne službe pomogli, svoje na ta način dobljeno mesto zlorabljal v ponemčujoče namene štajerskega deželnega odbora. Zdaj smo si pa na jasnem z Žmavcem! Dognali smo, da je ravno Žmavec snovatelj nemškutarske posojilnice v Oplotnici, ktere namen je oškodovati v dotični občini izvrstno poslujočo slovensko posojilnico. Znano nam je, da stoji Žmavec kot izvrševalec ponemčujočih načrtov deželnega odbora v zvezi z nemškutarji po raznih krajih Spodnje Štajerske, da ustanovi konkurenčne denarne zavode nasproti slovenskim zavodom. S tem je ta gospod svoje rožičke očito pokazal in mi, ki kot narodna stranka moramo čuvati slovenski značaj dežele, smo se morali odločiti zoper Žmavca zavzeti neizprosno stališče. Žmavec je v naših očeh jednako kakor „Štajerc“ le slovenski govoreč ponemčevalec Sp. Štajerske. Pozivljemo vse naše somišljenike, da temu primerno zoper Žmavca z vso odločnostjo nastopajo. — Več ob priliki!

V Gornjigradu pride ljubljanski škof Jeglič. Ostane na svojem gradu mesec dni. Naj si vendar pogleda, koliko škode dela on s svojimi „podjetji“ ondrotnim kmetom.

Šoštanjski župnik Govedič je spet dober „Slovenec“, ker orje z — zvezarji. Še ni dolgo, kar je volil v občini z Nemci in jim pripomogel do zmage, in takrat so ga tudi klerikalni listi imenovali izdajico; sedaj pa je postal priganjač Korošev, — in on je najboljši Slovenec. Zdaj snuje posojilnico za šoštanjsko okolico. Seveda, ker je v Šoštanju ni! Upamo, da bodo narodnjaki pri šoštanjski posojilnici znali z vrlim nastopom nasproti ljudstvu preprečiti vse nakane politikov Govedičeve vrste.

V Lučah bo dne 11. avg. t. l. nova maša g. g. R. Brataniča. Enakega dogodka tam že ni bilo celih 163 let. Takrat je imel novo mašo neki

Molički gospod, ki je bil, kakor so stari ljudje slišali, v „črnih šolah“ in je znal tako coprati, da je celi 2 leti hodil le po takratnih lesovih in bral ter se učil, ne da bi mu kdo tje hrano nosil.

Iz Zrkovc pri Mariboru. (Poberški požarni brambor v spominsko knjigo.) Laž, grda laž je, da je naše ljudstvo sovražno požarnim bramboram. Ko bi se bil Zaff pošteno obnašal in pustil naše pri delu, bilo bi vse izostalo. Naši fantje so bili od občine najeti in so morali ostati na mestu, dokler jim ni prišlo od obč. predstojnika oziroma namestnika drugo povelje. Pa še več! Oni bi se v istem trenutku morali upreti celo predstojniku, ko bi jih ta hotel odstraniti. Imeli so namreč v goreči hiši moža, za katerega so vedeli le oni. Predno bi Zaff začel „špricati“ in gasiti slamo pred vratmi, bil bi se lahko oni v sobi zadušil. — Gospodje! Ne ukajte že zdaj veselja po nemških listih. Imamo še velik račun. V kratkem se vidimo pri okrožnem sodišču. Vi nimate opraviti le z onimi možmi, koje vedno blatite po nasprotnih listih, temveč z vso občino. Poskusili bomo vsa pota, prezirali vse stroške in če je treba na Duňaj, naši nedolžni sobratje pa ne smejo za svoj obilni trud in požrtvovalnost žeti — ričet! Živila resnica in pravica!!

V Framu pri Mariboru se je zastrupila 24-letna posestnikova hči Ivana Bezjak. Spila je na vodi kapice vžigalic dveh škatljic.

Mariborska „Ljudska knjižnica“ je obhajala obletnico ustanovitve koncem junija. Koncem prvega leta je štela 528 vezanih knjig. Izposodilo se je na 297 izkaznic 2385 knjig, med njimi 2004 pripovedne. Najbolj se čitajo Jurčič, Kersnik, Tavčar, Sienkiewicz. Čitateljev je vedno več, posebno delavcev, kar je veselo znamenje. Uradne ure „Ljudske knjižnice“ v Narodnem domu so v nedeljo od 10.—11. ure dop. in v četrtek od 7. do 8. ure zvečer. Nova izkaznica velja 20 vin., za vsako prečitano knjigo se plača 2 vin.

Maribor. Zblaznel je 23 letni posestnika sin Aleksander Rapoc; metal je kamenje v bližnje trgovine in grozil sestrām in bratom, da jih ubije. Prepeljali so ga v Gradec.

Zaradi razžaljenja časti bo stal pred porotniki v Mariboru odgovorni urednik „Slov. Gosp.“ Leskovar. Zaradi nečuvnih žalitev ga toži gosp. Fr. E. Fridrih iz Petrovč.

Slovenska Bistrica. Pogreša se gostilničar in posestnik Jožef Jagodič iz Gornje Bistrice. Sumijo, da je izvršil samomor.

Nemška šola na Pragerskem. Dne 15. m. m. je priredil šolski vodja Ernst Pirstinger z učenci zasebne šole izlet v bližnjo vas; pri tej priliki so prepevali učenci poleg drugih tudi vsenemško pesem „Deutschland, Deutschland über alles“! Daleč smo prišli! Ali misli ta nemško zagrizeni vzgojitelj, da je Pragersko kje v rajhu? Slovenskemu učitelju bi takoj naprtili disciplinarno preiskavo, če bi se drznil poučevati n. pr. rusko himno, a nemškemu in nemčurškemu učitelstvu je vse dovoljeno. — Obračamo se do okr. šol. sveta, odnosno šolskega nadzornika, da prime Pirstingerja za njegova vsenemška ušesa ter ga pouči, da poučevanje sličnih protiaustrijskih pesmi v bodoče opusti. Če tem nemško nacionalnim učiteljem ne stopi pravočasno na prste, bomo kmalu slišali iz naših ponemčevalnic zloglasno „Wacht am Rhein“.

Na postaji v Šterntalu se prizida čakalnica in se bo sprejemalo tudi brezovno blago. Stvar je izposloval posl. Ploj.

„Südmarka“ ima letošnji občni zbor dne 8. sept. v Mariboru. Kakor znano, je glavni namen Südmarke, ponemčiti Spodnji Štajer.

Maribor. V tukajšnji kaznilnici je zadnji petek 26. jul. umrl Rajmund Wieser, bivši župan, gostilničar in tovarnar v Hočah. Pred 8 leti je najel svojega viničarja, da mu je zažgal tovarno in lani v jesen je stal zaraditega pred porotno sodnijo ter bil obsojen na 3 leta ječe. — Kroglo iz samokresa si je pognala v glavo Pirchanova blagajničarka gđc. E. Schell ter se smrtnonevarno ranila. Vzrok je baje nesrečna ljubezen.

Ruški veteranci so si ustanovili svoje društvo pod imenom „Militär-Veteranenverein in Maria-Rast“. To društvo ima popolnoma nemški značaj, kakor da bi bili ruški veteranci sami „Jokelni“ iz Zgornjega Štajerskega. 11. avg. se bo blagoslovila društvena zastava in najbrž nosi tudi samo nemški napis. Za slavnost se razpošiljajo samo nemška vabila, kakor da bi bile Ruše tam kje na „Prajzovskem“. Svet se nam mora smežati in ljudje bodo po pravici rekli, da v

lastno skledo pljuvamo, ko je pri našem društvu vse „tajč“, pa pravzaprav od nas nikdo dobro nemško ne zna. Popravimo hitro, kar smo zagrešili!

Prijatelj veterancev.

Novo slatino, takozvani „studenec sv. Trojice“ so otvorili predzadnjo nedeljo v Zgornjih Žerjavcih blizu Sv. Lenarta v Slov. Gor. Slatina je last trojiškega nemškutarja Schütza. Seveda je bilo pri otvoritveni slavnosti vse nemško. To ne priporoča slatine za obisk Slovencev.

Narodnjaki v Ljutomeru! Klerikalni študentje od „Zarje“ in „Danice“ hočejo tudi našo mladino začeti zastrupljati s svojo strankarsko zagrizenostjo. 10. in 11. avgusta bodo rogovili v Ljutomeru. Nekatere ljutomerske „Slovenke“ jim bodo delale štafazo. Narodnjaki v Ljutomeru in okolici! Vi veste, kaj imate storiti.

Samomor vojaka. Infanterist Iv. Sekol 47. polka v Mariboru je izginil. Šel je brez dovoljenja domov v Št. Lenart v Slov. Goricih, kjer je ostal tri dni, na kar se je vrnil k polku, kjer je pravil, da je bolan. Zdravnik mu ni hotel verjeti tega in Sekol je moral iti na vaje s polkom. Blizu Št. Volbenka je ostal zadaj, kjer se je ustrelil. Nihče ni pogrešal Sekola. Šele zvečer ga je našel orožnik pri patroliranju. Vzrok samomoru je deloma nesrečna ljubezen, deloma pa strah pred kaznijo, ker je brez dovoljenja izostal iz vojašnice.

„Bodočnost“, počitniško društvo slovenskih visokošolcev iz Štajerske, ima svoj redni občni zbor dne 3. avgusta ob 4. uri pop. v „Narodnem domu“ v Ptuj.

Toča je dne 30. julija klestila v obližju Gradca.

Razstavo kuncev priredi o priliki „jesenskega sejma“ v Gradcu „štajersko društvo za rejo kuncev“. Z razstavo bo združena gostilna, v kateri bo dobili na vse načine prirejen meso kuncev, da se bodo obiskovalci sami prepričali, kako okusno in dobro je to meso.

Malanedelja pri Ljutomeru Pri občinskih volitvah v moravski občini je tokrat zmagal slavehlepni zvezar Poštrak — zadnjikrat. Že tokrat mu je presneto šivalo in premali delavnosti nasprotna stranke se ima zahvaliti, da je z enim glasom večine še ostal župan. Svoje dolžnosti kot župan pri volitvi pa pozna res imenitno. Bi se dale o tem pisati lemlerske smešnice. — Opozorjamo pa g. „župana“, naj postopa pravično in nepristransko, ker mu bomo sicer stopili na prste ne le v listu, ampak tudi — drugje.

Malanedelja pri Ljutomeru. Posojilnica — rajfajznovka se je pod okriljem Zadržne zveze ustanovila. V kratkem začne poslovati. Načelnik je gosp. Rakuša, podnačelnik g. Franc Spindler. Uradni prostori bodo pri g. Prelogu. Mi želimo novemu zavodu obile uspehe! — G. župnik nam je hotel ustanoviti politično protiposojilnico, pa se mu je stvar ponesrečila. Kmetje, ki so mu prvokrat šli na limanice zahrbtnega postopanja, so spoznali, kaka neumnost bi to bila. Čast jim!

Zaupnico dr. Ploju odposlalo je 14. slovenskih obč. predstojnikov gornjegrajskega okraja v imenu odnotnih volilcev. Ravnotako pa tudi pismo na uredništvo „Slov. Gosp.“, v katerem se obsojajo nesramni in neosnovani napadi na gosp. poslanca, ki uživa med Slovenci gornjeradganskega okraja neomejeno zaupanje in odnotni volilci tudi vedo ceniti njegove zasluge. — Gornjeradganski Slovenci gotovo niso „liberalci“, kakor je najti bilo dosedaj tamkaj tudi malo pristašev narodne stranke, a vendar se tudi oni zgražajo nad podlo pisavo „Slov. Gosp.“ v zadnjem času. Zdaj vidimo i mi, da je Koroščeva neumna politika pogubonosna za naš narodni obstoj. Jasni se! — Tako nam piše rodoljub iz gornjeradganskega okraja. Vesela znamenja!

„Štajerc“ je slovenski pisan list, izdajan od nemške stranke — to je izjavil v državnem zboru vsenemški poslanec Malik. Slovenski kmetje, ali ste čuli?!

Ornig se je začel hvaliti. Vsak pameten človek razsodi, da jo je Ornig kot načelnik okrajnega zastopa ptujskega pošteno zavozil. To ve tudi on sam in čuti, da mu je odklenkalo, ker gotovo je, da preide pri letošnjih volitvah ptujski okrajni zastop v slovenske roke, ki ne bodo „klerikalne“, kakor javkajo Ornig in njegovi, ampak gospodarsko-napredne. Zato se je sedaj začel Ornig hvaliti v „Štajercu“ in nemških listih. Tolaži se, da stvar za Nemce „ne stoji preslabo“. Žalostna tolažba!!

V Halozah ni niti ene katastralne občine, ki bi je ne bila vsaj deloma pobila toča. Najmanj dve tretjini letošnje trgatve ste uničeni. Škoda

znaša gotovo dva in pol milijona kron. Tukaj ne zadostujejo male podpore iz majhnega zaklada za podpore po toči in ujmah poškodovanim, ampak treba ljudem dati sredstva, da sploh morejo živeti. Tudi odpisovanje davka na dosedajni način je le norčevanje iz težko prizadetih davkoplačevalcev.

„Štajerca“ bi radi „gospodje“ iz Ptuja vtihtapili tudi na Kranjsko. Volitve v ptujski okrajni zastop so jim popolnoma zmešale pamet. Naše pomilovanje!

V rogaškem okraju, posebno pod Donačko goro, pri Sv. Florijanu, Erjavci itd. se suše travniki. Vzrok so ogrci, ki jih kar mrgoli pod zemljo.

Požar. Dne 21. jul. so pogorela posestniku Jurju Jagodiču v Turnem (občina Slivnica pri Celju) gospodarska poslopja. Škode je 2000 K, zavarovan je za 1000 K. Zažgal je najbrž 7letni sinček Jožek, ki se je igral z žveplenkami. Starši, ali še ne boste previdni?

Na Planini je umrla davkarjeva vdova Berta Roschanz v 74. letu starosti. Rajnka je mati mariborskega deželno sodnega svetnika dr. Roschanza.

Vistarini — fuč! Kakor poroča „Posavska Straža“, jo je brežiški glavar žalostnega spomina, Vistarini, odkuril — v Ameriko. Zato se je baje ustavila preiskava proti njemu. S tem seveda še ni dokazana Vistarinijeva „nedolžnost“.

Pravdo zoper južno železnico je dobil posestnik Martin Šepc v Rigoncah pri Brežicah, ki mu je dne 8. aprila 1905 zgorelo gospodarsko poslopje. Ogenj so povzročile iskre, ki so letele iz lokomotive mimovozečega vlaka. Šepc je vložil tožbo za odškodnino. V I. inštanci je bil odbit, višje deželno sodišče na Dunaju pa je nedavno obsodilo južno železnico na plačilo 4021 kron odškodnine in vseh stroškov.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Koroško.

V Šmarjeti v Rožu je otvorena javna ljudska knjižnica.

V Podljubelju se je osnovala posojilnica-rajfajzenovka. Želimo lepe uspehe!

Ob priliki narodne slavnosti v Št. Jakobu v Rožu se je nabralo za tamošnjo narodno šolo 877 K 82 v.

Kranjsko.

Železnica na Triglav. Nova alpska železnica je pravzaprav šele odkrila širnemu svetu krasoto gorenjske strani, zlasti romantični Bohinj in divni Bled. Število letoviščarjev vidno narašča. Sedaj pa je stopil na plan projekt, ki bo gotovo imel veliko privlačno moč na tujski promet: zgradba železnice na Triglav. Inženir dr. Friderik Šteiner v Pragi je že dobil koncesijo za pripravljajna dela. Projektovana železnica bi vodila od Bohinjske Bistrice čez stare Fužine na velikana Triglava. Na pripravnem kraju v Triglavskem pogorju se zgradi planinski hotel.

Primorsko.

Vinska letina okoli Trsta, v Vipavi in na Krasu bo letos jako dobra. Vreme je jako ugodno.

Gospodarski paberki.

Ljutomerske gorice.

Pred trtno ušjo je bilo 4411 oralov goric. Od teh se bo približno 3000 oralov z ameriškimi trsjem zasadilo; nizke in slabe lege se ne bodo prenovile, ampak ostanejo največ za sadovnjake. Sedaj je že 2200 oralov prenovljenih; vsega bi bilo prenoviti le še 800 oralov t. j. ena četrтина leta 1906. je rodilo že okoli 1500 oralov, kar je dalo okoli 42.000 hl vina. Ljudstvo si večinoma s svojimi trsnicami pomaga. Leta 1906. se je cepilo v ormoškem in ljutomerskem okraju 1.840.000 suhih cepljenk, za vkoreninjenje pa se je vložilo 291.000 ključic. Pridelalo se je to leto 558.000 Cl. I. cepljenk, 261.000 „ „ korenjakov in v matinjaku 2.495.000 „ „ ključic.

To trsje se je priredilo na 205 kmetskih trsnicah (nasadih).

Bakrene galice se potrebuje na 1 oral približno 25 kg, torej za cele gorice približno 55.000 kg v letu 1907. Gumija se porabi na leto okoli 400 kg, ker je v 1 kg 3600 gumija, se torej na leto okoli 1.440.000 trsnih mladik cepi.

Ako se je do sedaj toliko goric vzorno nasadilo, od katerih mnoge že imenitno rodijo, bo se tudi dokončalo brez nemškutarskega, od krivičnega deželnega odbora nam poslanega inštruktorja.

Strokovna šola za pletarstvo in vrbo-rejo v Radovljici na Gorenjskem.

Na c. kr. strokovni šoli za pletarstvo in vrbo-rejo v Radovljici na Gorenjskem se sprejme večje število učencev. Le-ti se delijo v tri vrste: a) pripravnik, b) redne obiskovalce in c) izvanredne obiskovalce. Pripravnik so oni učenci, kateri se še za časa obiska ljudske šole pripravljajo za redni obisk tečajev in se hodijo v določenih prostih urah vaditi v ročnem kretanju pletarstva. — Redni obiskovalci so oni učenci, ki so dovršili vse razrede ljudske šole in ki vstopijo v stalni pouk z namenom, da se tu popolnoma izurijo v pletarstvu in vrbo-reji ter po dovršenem pouku svoje znanje izkoristijo na tem polju domače industrije. — Izvenredni učenci so oni obiskovalci, kateri so v pletarstvu že deloma izurjeni in samo še želijo izpopolniti svoje znanje. Sem spadajo tudi oni pomožni kmetijski delavci, ki se žele naučiti priprostih pletarskih del, da jih kot svoj postranski zaslužek izvršujejo v zimskem času.

Tečaj na strokovni pletarski šoli traja tri leta in se vsako leto prične z mesecem septembrom in konča koncem aprila.

Pogoji za sprejem so sledeči:

Sprejme se učenca vsaki čas, vendar je potrebno, da se priglasijo pred začetkom učne dobe t. j. pred 1. septembrom ali vsaj do 20. avgusta. Priglasiti se je vodstvu c. kr. pletarske šole ali pa lokalnemu odboru te šole v Radovljici. Doprinesiti je krstni list ter spričevalo dovršene ljudske šole. Istotako je potrebno spričevalo županstva o navedenosti in eventuelno tudi zdravniško spričevalo. Pouk v pletarstvu in vrbo-reji je brezplačen. — Po končanem tečaju konec aprila bo vsakemu učencu prosto ali iti na počitnice ali ostati v pletarni ter si ondi tudi čez poletni čas s svojim do tedaj pridobljenim znanjem služiti novce. — Strokovna šola v Radovljici je ustanovljena v prvi vrsti za obiskovalce radovljiškega okraja, kateri imajo pri vsprejemu prednost, sprejemajo se pa tudi učenci drugih krajev iz Dolenjske, Notranjske, Primorske, Štajerske in Koroške.

Poznejša košnja da več piče, pa slabšo!

Velikega pomena je za ceno sena, koliko je bila trava ob košnji stara. Čim starša je, tem več je po množini, toda njena dobrota glede hranitve je vedno manjša. Čim pozneje torej košiš, tem več piče imaš, a tem slabšo. Čimprej košiš, tem več redilnih snovi in redilne moči imaš v piči, s katero lahko dostikrat dosežeš večje redilne uspehe, nego z bogvekakšno množino stare trave. In ne samo to; čimdalje čakaš s košnjo, škoduješ tudi poznejši travi.

Najugodnejši trenutek za košnjo je, kadar prilično vse trave cvetejo. Kadar že dobivajo semena, zleseni trave po večini, izgubljajo na beljakovini in niso mnogo več vredne nego slama.

Beljakovina je najvažnejša redilna snov sena. Da pa je beljakovine največ v mladih travah, so pokazali mnogoletni poskusi in kaže to naslednji pregled:

	vode	beljakov.	oglj. hidr.	maščobe	lesa	pepela
v 100 delih						
1. pri poganjanju popkov	83'35	23'30	39'58	7'16	20'60	9'36
2. v začetku cvetja . . .	77.27	20'04	40'53	8'49	25'67	8.49
3. v polnem cvetu . . .	70'51	17'28	42'22	5'49	27'02	7.49

Med gnojili je gnojenje s kalijevim fosfatom (Tomaževa žlindra in kajnit) najboljše za pomnoženje beljakovine v travi. Pomnoži se je lahko za 2—3, celo za 5 odstotkov. Ne množina lesa ampak množina beljakovine pa je merodajna za edilnost piče.

Ne puščajte gnojnice na ceste!

Kjerkoli so kmetovalci že začeli razumno gospodariti, ne vidimo več po vaseh na cestah polno gnojnice kakor prejšnja leta, ker so možje prišli do prepričanja: „Mastne ceste — suhe njive!“ Napredujoča gospodarska izobrazba je vsakemu vcepila prepričanje, da se z gnojnico kot z „esenco“ gnoja ne sme tako ravnavati. Kljub veliki vrednosti gnojnice pa moramo vedno zopet povdarjati, da manjka gnojnici glavna sestavina, namreč fosforna kislina. Gnojnica sama pospešuje pač izvrstno rast listja, rastline za semena pa nujno potrebujejo fosforne kisline. Kdor torej poliva svoje njive za pšenico ali žito z gnojnico, bo imel pač mnogo slame, a malo zrnja; da pa dobi to, mora dati njivam tudi fosforne kisline s pripravnimi gnojili (Tomaževa žlindra). Gnojnica in Tomaževa žlindra skupaj pripomoreta k bogati žetvi. Isto velja za travnike. Gnojnica pač pripomaga travi k obilni rasti, včasih celo preveč, da trava v kupih segnija, a šele fosforna kislina da piči tudi redilno vrednost. Po teh načelih se vedno ravna umni poljedelec.

Zadnja poročila.

Celje. Gostilno slovenskega delavskega podpornega društva je prevzel slikar in pleskar g. Viktor Bevc. — G. Egid Vihar, dosedaj gostilničar imenovanega društva, je prevzel z današnjim dnem gostilno v „Skalni kleti“.

V Št. Petru v Sav. dolini je znani konzumar Gorišek ustanovil politično posojilnico, dasi so v najbližji bližini, v Grižah, v Gotovljah, v Žalcu in Št. Pavlu že posojilnice.

V Rajhenburgu je dal na svojem shodu dr. Benkovič sprejeti nesramno resolucijo zoper dr. Ploja, kateremu se je dozda hlinil kot dobrega prijatelja. To zapišemo v spomin vsem onim, ki še verjamejo, da dr. Benkovič odkritosrčno dela za skupni klub.

Izpit za inženirja je napravil gosp. Viktor Turnšek z dobrim uspehom.

Vročekrvna Italijana. V Gornjemgradu sta se dne 29. jul. sprla opekarja di Giusto in Guido di Torro. Di Guido je potegnil samokres, ustrelil dvakrat v zrak, tretjikrat pa v nasprotnika v trebuh. Ranjenca so prepeljali v celjsko bolnišnico, morilec pa se je sam javil sodniji.

Narodno delavsko organizacijo snujejo v očigled dejstvu, da socialna demokracija dosledno hlapčunje laški kliki zoper Slovence, v Trstu.

Izseljevanje v Ameriko se na Ogrskem tako množi, da je vlada ob meji nastavila posebno policijsko komisijo, katera pregleda v Čakovcu vsak osebni vlak, kjer se mora vsak sumljiv potnik legitimirati: ako nima izkaznice, mora izstopiti in čakati, dokler se identiteta ne dožene.

Cesarski manevri bodo trajali od 4. do 7. septembra v celovski okolici. Cesar bo stanoval v Celovcu; glavno taborišče bo pa v Št. Vidu ob Glini; tam bode stanoval vrhovni poveljnik prestolonaslednik Franc Ferdinand. Manevrov se udeležita 3. in 14. kor. — Letos se bodo rabili pri manevrih avtomobili in motorji.

Inženirji Ogrske in Avstrije merijo ob štajersko-ogrski meji in pregledujejo deželne mejnike. Čudno, da Ogrji ne gredo do Ptujja, kjer hočejo imeti svojo mejo, kakor so njihovi časopisi pred tednom poročali.

Izseljenci v Ameriko. Na središko postajo pridejo vsak teden ali peš ali na vozih iz Ogrske moške do 36 leta v krdelih, po 10—12 mož, da se odtod vožijo v Ameriko, ker jih ogrska vlada zavrača. Potne liste v inozemstvo jim preskrbe agenti.

Ljubljanski župan Ivan Hribar bo v soboto dne 3. t. m. zaprisežen. Jutri zvečer mu prirede Ljubljančani bakljado.

Predsednikom najvišjega sodišča na Dunaju je imenovan bivši pravosodni minister dr. Ignac pl. Ruber.

Tašev, eden glavnih voditeljev gibanja za osvoboditev macedonskih Slovanov, je — kakor poroča časopisje — v boju s Turki padel.

Na Ruskem stavkajo velikanske množice tovarniških delavcev.

Spremembe v ministerstvu se bodo izvršile najbrž v drugi polovici meseca avgusta.

Velik požar je uničil dne 30. jul. v Ponkvi na Tolminskem (Primorsko) 24 hiš in 7 gospodarskih poslopij.

V murskem Središču v Medjimurju je dne 29. jul. ob 3. uri popoldne mlinar Barjak M. srečal na cesti svojo ženo, s katero že dve leti ne živi skupaj in jo je ustrelil, sam pa odšel. Sumi se, da je utekel v Ameriko.

Toča je pobila večinoma vse spodnještajerske vinograde. V ljutomerskih bregih so dosedaj ostali še bregi Brebrovnik, Vinski vrh, Kajžar, Kog in Sv. Bolfank nepoškodovani. Grozdje je lepo, se že mehča in pričakovati je tukaj izvrstne vinske kapljice.

Tatvina. Po noči od 28. na 29. julija so ukradli neznani tatovi posestniku Ivanu Jarku v Središču vso mast, katero je imel v shrambi za jedila.

Dr. Benkovič farba svet. V „Slovenca“ pošilja grozopolne novice, kako je od vseh strani obdan od sovražnikov, ki ga hočejo ubiti — strah in groza! Tak „katoličan“, pa tak strah pred smrtjo! — Dobiva baje grozilna pisma, v katerih se mu piše, da ne bo dolgo „zemlje tlačil“, in bogve kaj vse. In vseh teh strašnih groženj je baje kriv — čujte — „Narodni List“. Mi pa pravimo, da dr. Benkovič nesramno farba slovensko javnost!

V Lembahu pri Mariboru se je osnovala dne 28. jul. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda.

Pri občinskih volitvah na Črni gori pri Ptujju so zmagali v II. razredu Štajerčevci za enega odbornika — in to vsled pomoči in neznačajnosti pristašev kmečke zveze. Eden njih — krčmar Fras — je naravnost volil Štajerčevce, drugi zvezarji pa so se poskrili.

Stavka železničarjev na Južni železnici? Danes teden so izrekli na železničarskem shodu na Dunaju zastopniki vseh vrst uslužbencev Južne železnice, od slug do uradnikov, da začno koncem avgusta ali začetkom septembra z občo stavko, ako jim dotlej ne izpolni Južna železnica opravičenih zahtev.

Požar v Ljubljani. Zgorela je v soboto ponoči Deghenghijeva parna žaga v Ljubljani. Zgorelo je poslopje, skladišče in so poškodovani vsi stroji. Škode je nad 100.000 K.

Iz Planine. Posestniki, kateri so bili v naši okolici lansko leto po toči in mrazu silno oškodovani, so dobili od države 3500 kron podpore. Okr. glavar brežiški, g. grof Attems je izplačal prizadetim posestnikom 21. jul. 2000 K, 25. jul. pa še ostalih 1500 kron.

Baron Beck, min. predsednik, obišče te dni svojo mater v Savinski dolini in se poda potem za več tednov na počitnice v Bohinj.

Južna železnica namerava upeljati hitrejšo vožnjo. Zato je tekom zadnjih dveh let položila iz Dunaja že do Maribora nove trdnjše tračnice (Vignol).

Papirnico v Radečah blizu Zid. mosta je kupila od g. Krisperja tvrdka za proizvodnjo igralnih kvart na Dunaju, Ferd. Piatnik.

Brata je vstrelil po nesreči petošolec Janko Rohrman, sin znanega odličnega veletržca v Ljubljani, gospoda Rohrmana. Brat Viktor, uradnik „Ljublj. kred. banke“, je že umrl. Pogreb se je vršil v nedeljo ob velikanski udeležbi občinstva ljubljanskega.

Legar je zelo razširjen po ljubljanskih bolnišnicah. V vojaški bolnišnici leži po poročilu „Sl. N.“ 60 obolelih vojakov. Legar so dobili vojaki v Postojni radi slabe odotne pitne vode.

Društvene vesti.

Mozirje. 30 letnico svojega obstanka obhaja meseca avgusta narodna čitalnica na Prišovem vrtu v Mozirju na slovesen način.

Častno je za stari trg Mozirje, da more obhajati takšni jubilej. Priprave bodo velike ter je azažna v dobrih rokah in se je nadejati velike udeležbe od blizu in daleč; več društev poleti na slavnost, med temi „Vrnska Vila“ korporativno z zastavo. Veselica bode imela značaj „Gregorčičeve slavnosti“.

„Bratno društvo v Podvlnicah pri Ptujju“ priredi v nedeljo, dne 4. avgusta v prostorih g. Kureča veselico s šaljivo igro „Trije tički“. s tamburanjem in poučnim predavanjem. Začetek ob 3. uri popoldne. V slučaju slabega vremena se prestavi veselica na prihodnjo nedeljo, to je 11. avgusta. K obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

Bratom članom graškega Sokola. Dne 4. avgusta t. l. razvije Sokol v Žalcu svoj prapor. Ob tej priliki priredi javno telovadbo in veselico. Graški Sokol sklenil je, da se udeležijo te slavnosti in prosijo tem potom svoje brate-člane, naj se podajo imenovanega dne bodisi v kroju, bodisi v civilni obleki, kolikor mogoče številno v Žalec.

Iz Celja vozi na dan slavnosti posebni vlak, ki pride okrog poldneva v Žalec. Tam se vrši nato skupni obed. Oni člani, kateri se udeležijo prostih vaj, naj pridejo, če mogoče, že jutraj v Žalec, ker se vrši skušnja za proste vaje že ob pol 12. uri popoldne. Telovadci se skupnega obeda ne bodo mogli udeležiti. Odbor.

Družmirje pri Šoštanjju. Tukajnje bratno društvo priredi dne 18. avgusta veliko veselico na vrtu g. Basista. Priprave se že vršijo. Natančneje prihodnjije.

Tovarišem Triglavom! Dne 4. avgusta t. l. se udeležijo akad. tehn. društvo „Triglav“ z zastavo slavnosti razvija zastave žalskega Sokola. Obračam se na tovaršje Triglavane — ter cenjene stare hiše, da pridete s trakovi na ta nardni praznik v velikem številu.

med. Vinčo Tajnšek
t. č. predsednik.

IZJAVA.

Lastnoročno podpisani Jurij Drofenik, posestnik v Brestovcu, obžalujem žaljive besede, s katerimi sem užalil povodom državnozborskih volitev g. Oroslav Kušca, pos. v Tržišču pri Slatini, prosim istega blagohotnega oproščenja ter mu izrekam zahvalo, da ni ukrenil proti meni sodnijskih korakov. Za narodne namene izročam 20 K.

BRESTOVEC, dne 29. julija 1907.

131

Jurij Drofenik.

Izjava.

Lastnoročno podpisani Matija Cvetko, posestnik v Tuncovcu, obžalujem in obsojam napade, ki so se prigodili pred državnozborskimi volitvami o priliki shoda pri Sv. Križu tik Rogaške Slatine v prilog državnozborskega kandidata dr. Korošca na g. Oroslava Kušca, iajavljam, da slednji spriču dosedanjega požrtvovalnega in rodoljubnega delovanja ni zaslužil teh surovih napadov ter prosim, da blagohotno odstopi vsled udane prošnje in te izjave od sodnijskega postopanja proti meni.

Tuncovec pri Rogaški Slatini, dne 23. julija 1907.

Matija Cvetko, l. r.

Priče:

Prah Matevž l. r. Bevcar Jurij l. r. Martin Bevcar l. r.
Anton Bevcar l. r. Dreflak Avgust l. r.

Mlin se da v najem

v občini Višnjavas pri Vojniku. Mlin je na novo popravljen, s tremi tečaji, na močni vodi, v dobrem in lepem prostoru; zraven je tudi nekaj zemljišča; najemnina do dogovora. Več se izve pri Rok Lončarju v Višnjavi pri Vojniku. 4-1

23 2—1

Dobro vpeljana mesarija

na najbolj prometnem mestu v Celju se takoj odda. Vprašati je pri g. Ivanu Habjanu, mesarju v Celju.

Redka kupčijska prilika.

Zavoljo posebnih razmer se za ugodno ceno takoj proda 1 (ena) lepo izgrajena, zidana in z opeko krita

hiša

s 4 sobami, 2 kuhinjami, 3 kletmi in drugimi prostori, z lepim vrtom, sadonosnikom in njivo, kar obsega skupaj okolu 3 orale; leži vse na lepem prijaznem hričku v zdravem podnebju, čisto blizu okrajne ceste,

ne daleč od trga Šmarje pri Jelšah, kjer se nahaja tudi kolodvor, 45 minut vožnje z vlakom v deželno kopališče Rogaška Slatina; najbolj sposobna za kakega penzionista, letoviščarja ali obrtnika; hiša bi se z malimi stroški dala preurediti v vilo. — Natančnejši podatki se zvedo pod naslov. št. 1. 9262 trg ŠMARJE poste restante. (128) 2—1

Naznanilo

Radi selitve proda podpisani dobro ohranjeno pohištvo in lepega belega ³/₄ leta starega psa (130) 1 (čistega plemena). Vpraša se naj pri F. Durniku v Strassenecku p. Gomilsko.

Dober, priden

kovač

se išče za obcestno kovačnico. Mož bi bil obenem prevažalec na brodu čez Savo. Vprašati je v graščini **BLANCA pri SEVNICI** (Sp. Štajersko). (125) 3—1

NAJNOVEJŠA IZNAJDBA!

Velik požar

zamore se lahko in :
naglo pogasiti le s

Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove se-stave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

R. A. Smekal, Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev ter motor-mlinov.

Odplačevanje na obroke

129 odlikovanj!

Zaradi družinskih razmer se prodaja

nova hiša

v Gaberjih, 10 minut od Celja, pod ugodnimi pogoji. Natančneje pisмено in ustmeno. 116 3-3
Jožef Haler, Celje, Šolska ulica 10

Surovo maslo za čaj — suhe gobe

kupuje v vsaki količini
A. Schanil, Dunaj VIII.,
Skodagasse 15. 88 10-2

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke
kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učiteljsko, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatere vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štampilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetlicami od najpreprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. (2) 16

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

Den z blagom

kadar gre sezija proti koncu, je moj namen, zaradi tega prodajamo do 1. septembra po čudovito znižanih cenah. Vsaki prvi teden v mesecu velika prodaja ostankov

R. STERMECKI & CELJE

Trgovska hiša manufakturnega in modnega blaga na debelo in na drobno.

Zahvala.

Ni mi mogoče se vsem prijateljem iz znancem osebno ali pisмено zahvaliti za obilno udeležbo pogreba moje predrage nepozabljene soproge

Marije Dobnik

Izrekam toraj tem potom vsem najiskrenejšo hvalo.

Peter Dobnik, soproga.

Fran Dobnik, Hinko Dobnik, Julijana Serne, otroci.

Izjava.

Dne 21. maja 1907 krivil sem v svoji ovadbi na c. kr. državno pravdnništvo v Mariboru g. Franceta Kurnik, posestnika in župana v Zg. Gasteraju soudeležbe uboja l. 1873 umrlega Janeza Škof.

Tozadevno obširno in natančno preiskavno postopanje Vr. VIII. 361/7 je pokazalo, da so bile moje trditve popolnoma neutemeljene.

Obžalujem zato, da sem se dal po nekaterih osebah zapeljati k gori navedenemu činu.

Obžalujem to tem bolje, ker je cela vrsta časopisov, v prvi vrsti nemških, posnela to mojo krivo obdolžitev ter s tem kratila sicer nevede, pa po neopravičenem čast gosp. Kurnika, obče spoštovanega narodnjaka.

Kljub veliki krivici odpustil mi je pri priliki sodne razprave dne 25. julija 1907 velikodušno moj čin, za kar se mu tem potom najtopleje zahvaljujem.

129 2-1

Matija Knuplež, posestnik v Zg. Gasteraju.

ZAHVALA.

Ker sem s 1. avgustom t. l. prevzela restavracijo „Narodni dom“ v Mariboru se tem potom najpri-srčnejše zahvaljujem vsem cenjenim gostom „Skalne kleti“ pri Celju za tako mnogoštevilen obisk in naklonjenost. Naj me obiščejo tudi v Mariboru, ako jih donese tje pot! Priporočam se pa ob enem slavnemu mariborskemu občinstvu in tudi vsem mariborskim okoličanom za prav mnogoštevilen obisk. Potrudila se bodem vse zadovoljiti z dobro in ceno jedjo, s svežim pivom in domačo vinsko kapljico.

Alojzija Leon.

Preselitev trgovine

Cenjenemu občinstvu iz Celja in okolice naznanjam uljudno, da sem preselila svojo modno trgovino iz gosposke ulice št. 8

v kolodvorsko ulico 6

in se bom vedno potrudila postreči po nizkih cenah in realno ter zadostiti tako vsem željam cenjenih odjemalcev.

Obenem se zahvaljujem cenj. odjemalcem za dosedajno prijaznost in se priporočam pri nadaljni potrebi.

(129) 2-1

Z največjim spoštovanjem

Matilda Pick.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem kupil celo Jagodičevo posestvo v Šmarju pri Jelšah z gostilno vred.

S prvim avgustom otvarjam gostilno.

Imel bom vedno gorke in mrzle jedi, sveže pivo ter najboljše domače vino. Tudi prenočišča bodo na razpolago, posebno za potovalce ter stanovanja za letovišcarje. — Za obilen obisk se priporoča z velespoštovanjem

IVAN HABJAN
mesar v Celju.

Kdor želi kupiti uro, srebrnino ali zlatnino,
— naj se obrne na največjo in najcenejšo tvrdko —

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga niklastih, jeklenih, srebrnih in zlatih žepnih ur, budilk, vsakovrstnih stenskih ur, srebrnih in zlatih prstanov, uhanov, zapestnic, verižic, priveskov itd. Velika izber **očal, naočnikov, zdravniških in drugih termometrov, barometrov, tehtnic za vino, mošt, žganje** itd. Prosim, **oglejte** si mojo trgovino in zalogo.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Naročite cenike, katere razpošiljam
zastonj in poštne prosto.

Točna postrežba! Nizke cene!

Službo dobi

abiturijent ali jurist, ki je dober stenograf, popolnoma več slovenske in nemške stenografije. Strojepisni imajo prednost. Plača po dogovoru. Nastop takoj. Ponudbe je poslati do 4. avgusta t. l. na naslov: F. J., Celje, poštni predal števil. 88.

Dr. E. Volčič v Novem mestu
(Rudolfovo :: Kranjsko)
je uredil in izdal:

1. Civilnopravdni red in sodni pravilnik

z drugimi civilnopravdnimi zakoni.
Knjiga je popoln zbornik pravil označene vrste; koncem stvarine je obširno stvarno kazalo v slovenskem in hrvaškem jeziku. — Obseg XII in 909 strani; cena vezani knjigi 8 kron, poština 55 vinarjev. 33 10—7

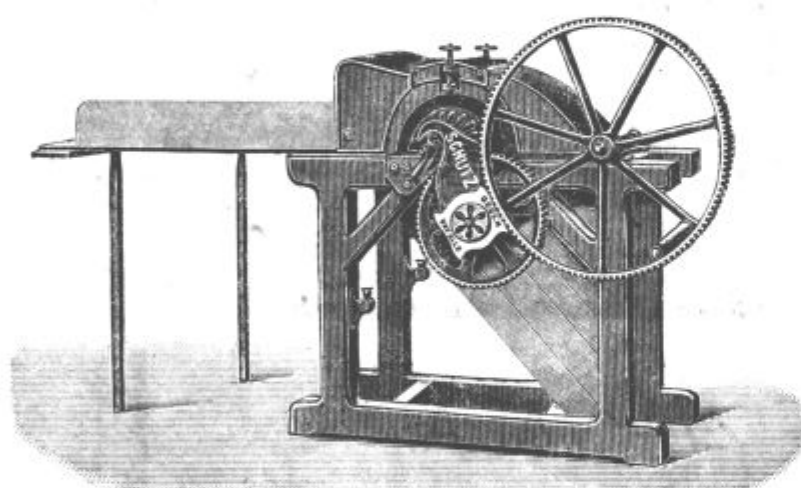
2. Odvetniška tarifa

vslovenskem in hrvaškem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (20 tabel); cena 1 krona 80 vinarjev. — Knjigi se dobivata pri **dr. Volčiču in pri knjigotržcih.**

Vsled starosti in bolehnosti prodam prav po ceni svoje

posestvo

obstoječe iz 3 oralov vinograda, 2 oral njiv in 3 oral travnikov; nasajeno je sadno drevje. Hiša je velika s tremi sobami, zraven je velik prostor s teško prešo (karnica) z vsem pripadajočim orodjem, z vsem pohištvom. — Na posestvu lahko ostane 1.200 kron dolga, kateri je vključen. — Več se izve pri posestniku **Janezu Vidmer v Dramljah.**

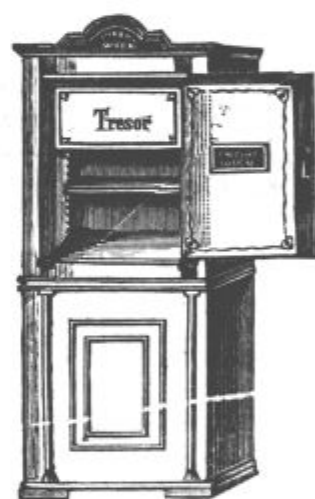
Najboljše poljedeljske
stroje, posebno pa

mlatilnice

za rabo na roko kakor na vitelj (gepelj), bodisi, da se isti goni z živino ali vodno močjo, kakor

čistilnice in razno drugo orodje priporoča
trgovina z železnino „**MERKUR**“, P. Majdič Celje.

Bogata zaloga traverz, cementa, vodovodnih cevi in naprav, cevi iz kamenščine, vozni in komatnih nepremočljivih plah.

Najboljše, zoper ogenj
kakor tudi vlom varne

blagajne

po najnižjih tovarniških
cenah.

EDINA SLOVANSKA DELNIŠKA ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA

Najugodnejše in najcenejše zavarovanje:

- Za slučaj smrti.
- Za slučaj smrti in doživljenja.
- Zavarovanje dote in oprave nevest.
- Moderno zavarovanje s sočasnimi obrestovanjem vseh vlog.
- Moderno zavarovanje s sočasnimi zavarovanjem za slučaj nesposobnosti.
- Najrazličnejše kombinacije zagotovljenja pokojnine.

Najboljši zavarovalni pogoji:

- Zavarovani znesek se izplača popolnoma tudi v slučaju samomora, dvoboja, če je bilo zavarovanje dve leti brez prestopa v veljavi.
- Zavarovalne listine ne zapadejo, če so tri leta v veljavi, in če ni nanje podano posojilo.
- Zavarovalne listine, ki so bile vsled neplačane zavarovalnine zmanjšane ali zapadle, se more kadarkoli tekom treh mesecev obnoviti. To obnovenje ni odvisno od zdravstvenega stanja še živečega zavarovanca.
- Na zavarovalne listine, ki so najmanj tri leta v veljavi, dovoljuje družba posojila za zmerne obresti.
- Vojni riziko je v vseh zavarovanjih (izvzemši samo vojake po poklicu in osebe, ki izvršujejo vojaško službo pri mornarici) takoj od začetka in sicer do zneska kron 10.000 brezplačno všteto.

PRVA ČESKA SPLOŠNA DELNIŠKA DRUŽBA ZA ZAVAROVANJE NA ŽIVLJENJE

Okrajni zastopnik v Celju je gosp. Terček Alojzij, Schillerjeva ulica št. 3
v Mariboru je gospod Tomažič Ivan, Tegetthofova ulica 10
v Sv. Lenartu v Slov. gor. je gospod Zemljič Josip
v Brežicah je gospod Holy Josip.

97 8—4